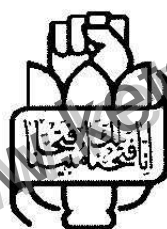

شیوه‌نامه بازخوانی، بازنویسی و انتشار اسناد

دفاع مقدس

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس

۱۳۹۷

غلامرضا عزیزی

عنوان: شیوه نامه بازخوانی و باز نویسی اسناد دفاع مقدس

تالیف: غلامرضا عزیزی

ویرایش: دکتر غلامرضا علاماتی

ناشر: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس

نوبت چاپ: اول مهر ماه ۱۳۹۷

طراح جلد: محسن ارشدی

حروفچین و صفحه آرا: محسن ارشدی

شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۶۸-۴۸-۷

شمارگان: ۲۰۰۰

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ی ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: عزیزی، غلامرضا، ۱۳۴۵- Axizi, Gholamreza

عنوان و نام پدیدآور: شیوه نامه بازخوانی، بازنویسی و انتشار اسناد دفاع مقدس / [برای] سازمان اسناد و

مدارک دفاع مقدس؛ تالیف غلامرضا عزیزی؛ ویرایش دکتر غلامرضا علاماتی

مشخصات نشر: تهران : بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۴۳ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک: ۲۰۰۰۰۰ ریال : ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۶۸-۴۸-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: دبیرش

موضوع: Documentation

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- تاریخ -- اسناد و مدارک

موضوع: Iran-Iraq War, ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Sources -- History

شناسه افزوده: سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس

شناسه افزوده: بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ش ۹/ع ۴/۱۰۰۱ Z1

رده بندی دیویی: ۳۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۸۸۰۹۶

فهرست مطالب

سخن نخست ۷

پیشگفتار ۹

فصل اول

تعاریف و اصطلاحات ۱۵

پیشینه موضوع ۱۷

تعریف سند ۲۲

سند دفاع مقدس ۳۶

تعریف مدرک ۳۹

فصل دوم

انتشار اسناد ۴۹

فصل سوم

چگونگی تدوین و تعریف بخش آغازین و مدخل پژوهشی ۷۱

فصل چهارم

چگونگی تدوین و تألیف بخش اسنادی و پیوست‌ها ۸۳

تدوین و انتشار اسناد ۸۵

نحوه تدوین بخش پایانی ۱۰۹

پیوست‌ها و فهرست‌ها ۱۰۹

پیوست‌ها

پیوست ۱ ۱۱۱

راهنمای نگارش ۱۱۱

پیوست ۲ ۱۲۲

روش ارجاع و روش نوشتن کتابشناسی ۱۲۳

فهرست منابع ۱۳۷

سخن نخست

نفی گذشته دلیل بر روشنایی آینده نیست، در این صورت ماهیت ما در تاریکی می ماند. اهمیت تاریخی اسناد به هیچ وجه کمتر از اهمیت اداری و حقوقی آن ها نیست، بلکه در بسیاری از مواقع اسناد گردآوری شده در آرشیوها، با اینکه فاقد ارزش اداری و حقوقی هستند و اعتبار زمانی آن ها از مدت ها پیش پایان یافته است، می توانند همچنان به لحاظ تاریخی مؤثر باشند و دانش و بینش ما را نسبت به حال و آینده ارتقاء بخشند. اهمیت اسناد و مدارک تاریخی در تعیین روابط مبهم حیات اجتماعی و سیاسی یک ملت به عنوان دستمایه های اصیل عرصه های تحقیقی بر هیچ کسی پوشیده نیست. در این رهگذر حفظ و نگهداری این گنجینه ارزشمند، ضرورتی تام دارد و روش های صحیح بازایی مطالب و همچنین چاپ و نشر آن ها به شکلی درست امری ضروری است. امروزه که اطلاعات یکی از ارکان مهم قدرت هر کشور به شمار می رود، اسناد یکی از منابع اطلاعاتی برای درک تاریخ و شناخت تحولات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، اداری، فرهنگی و نظامی یک جامعه تلقی می شوند. از آنجا که اسناد حاصل فعالیت اداری و اعمال روزمره زندگی افراد اجتماع هستند و برای حفظ روابط جامعه با دستگاه های اداری و افراد تهیه و تنظیم می شوند، غالباً از هرگونه سائیه، دروغ، تظاهر، اغراض شخصی و ملاحظه کاری ها هستند. به سبب همین نقش اساسی و امکان اعتماد به اسناد، اهمیت اسناد تاریخی در ضبط صحیح وقایع از قدیمی ترین ایام در جوامع باستانی آشکار و شناخته شده است. با استفاده از این نوع مدارک می توان به اشتباهات، برده پوشی ها، مجهولات، گزافه گویی ها و ملاحظه کاری های برخی تاریخ نویسان گذشته پی برد و حقایق امور را درک و کشف کرد.

هشت سال دفاع مقدس ملت مسلمان ایران بیانگر صحنه های بی بدیل و تکرار نشدنی حماسه آفرینی های قهرمانان هابی بوده که به تعبیر رهبر فقید انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) به جز در برهه کوتاهی از صدر

اسلام، نمونه آن مشاهده نشده است. از این رو دوره دفاع مقدس مملو از ارزش‌ها، مفاهیم و نمونه‌های رفتاری است که شایسته الگوبرداری بوده و ماندگاری و بویایی آن‌ها منوط به پاسداری و انتقال آن‌ها در قالب و چارچوب پژوهشی و تحقیقی بر روی اسناد و مدارک باقی مانده از آن دوران می‌باشد که با تحقیقات و پژوهش‌های روزآمد پر ریشه می‌گردد. گرچه پژوهشگران و محققین، سازمان‌ها و مراکز اسنادی با زحمات فراوان در ثبت و ضبط آثار، اسناد و مدارک دوران دفاع مقدس پرداخته‌اند اما با این وجود، خلا یک مجموعه‌ای مستندنگاری اسناد و مدارک دفاع مقدس برای تبیین ابعاد دفاع مقدس به وضوح مشاهده می‌شود مجموعه‌ای پژوهشی و تحقیقی که با شیوه علمی رایج در اطلاع‌رسانی اسناد و مدارک تدوین گردیده و متناسب با نیاز مخاطب پژوهشگر و محقق قابل استفاده است. به همین دلیل، سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس در راستای مأموریت‌های خود طرح تدوین شیوه‌نامه بازخوانی، بازنویسی و انتشار اسناد را کلید زد و در این راه از صاحب‌نظر ارجمند جناب آقای غلامرضا عزیزی ریاست پژوهشکده اسناد سازمان اسناد ملی که در تدوین این اثر همراه با سایر پژوهشگران عرصه دفاع مقدس سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس را یاری نمودند تشکر می‌شود در پایان بر روح پاک امام راحل (ره) و شهدای گرانقدر هشت سال دفاع مقدس درود می‌فرستیم و از اساتید و جامعه فرهیخته و اهل فقه و نظر تقاضا داریم با ارائه نظرات و پیشنهادات خود ما را یاری فرمائید.

و من الله التوفیق

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس
سرتیپ دوم پاسدار دکتر غلامرضا علاماتی